

Τῆς ἐλαιᾶς τὰ μέσα καὶ τοῦ καρυδιοῦ τ' ἀπέξω (ἐπὶ τοῦ δω-
ροῦντος τὰ ἄχρηστα) πολλαχ. || Ἄσμ.

Ὁ Λιενῆς ψυχομαθεῖ κάτω εἰς τὰ παλάδια,
ἀπ-πόξω τριυρμάζουν τον τρακόσια παλληκάρκα,
θέλουν νὰμποῦσιν νὰ τὸν δοῦν τῶν πάλε κροφροῦνται

Κύρ.

Β) Μετ' ἄρθρ. οὐσ. **1)** Ἀρσεν. ὁ μὴ οἰκεῖος, ὁ μὴ ἀνα-
μειγνύμενος εἰς τὰ πράγματα οἰκογενείας ἢ ομάδος, ξένος
κοιν. : Μιλοῦνε - πειράζουν οἱ ἀπέξω. Μὴν ἀκούς τί λένε οἱ
ἀπόξω. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀπόξω (ξένος ομάδος τινὸς φίλων) κοιν.
Βάν'νι κινιτῆς οἱ ἀπόξω κι μαλώνονμι Στερελλ. (Αἰτωλ.)
|| Φρ. Κάνει τὸν ἀπόξω (ἀποφεύγει νὰ ἀναμειχθῇ ὥσπερ ἦτο
ξένος ἢ προσποιεῖται ὅτι ἀποφεύγει) πολλαχ. || Παροιμ.
Ἦρταν οἱ ἀπ-πέξω νὰ βγάλουν τοὺς ἀπ-πέσω (συνών. τῇ
παροιμ. ἦρθαν τ' ἄγρια νὰ διώξουν τὰ ἡμερὰ) Κύρ.

2) Θηλ. ἡ διαμένουσα εἰς οἶκον καίμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς ἐνδοτέρω οἰκοῦντας Ἀθῆν.
κ. ἀ. : Τὸ παιδί - ἡ πόρτα τῆς ἀπόξως. Δὲ μοῦ ἔφερε τὸ νοίκι
ἡ ἀπόξω. **3)** Ὁρεστιάς νύμφη ὡς οἰκοῦσα ἔξω εἰς τὰ
ὄρη καὶ τὰ βουνὰ ΝΠολίτ. Μελέτ. 2,428 καὶ ἐν Λεξικογρ.
Ἀρχ. 5 (1920) 24 : Φρ. Εἶναι τῆς ἀπόξως (ἐπὶ ἀσθενοῦς τοῦ
ὁποίου ἡ ἀσθένεια νομίζεται ὅτι προέρχεται ἐξ ἐπηρείας
τῶν ἐξωτικῶν) ΝΠολίτ. Μελέτ. ἔνθ' ἄν.

*ἀπέξω-ἀπάνω ἐπίρρ. ἀποξαπάνω Ρόδ. ἀπαξα-
πάνω Ρόδ.

Ἐκ τῶν ἐπίρρ. ἀπέξω καὶ ἀπάνω.

Ἀπέξω καὶ ἐπάνω : Ἄσμ.

Πουμέσα βάλ-λει τὰ χρονσᾶ, πόξω τὰ κρουσταλλένια
κι ἀποξαπάνω ἔβαλε τὰ μαργαριταρένια.

*ἀπεξωδιάβασι ἢ, ἀπουξουδιάβασ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀπέξω, παρ' ὃ καὶ ἀπόξω-ἀπόξον,
καὶ τοῦ οὐσ. διάβασι.

Ἡ ἀπὸ μνήμης ὑπὸ ἱερέως ἀπαγγελία εὐχῆς εἰς ἀσθενῆ
(ἡ ὁποία, ὡς πιστεύεται, ἔχει μεγαλυτέραν θεραπευτικὴν
δύναμιν τῆς εὐχῆς τῆς ἀναγινωσκομένης ἐκ βιβλίου):
Πῆρα τοὺν παπᾶ νὰ διαβάσ' ἀπουξουδιάβασ' ὅς τοῦ κενεῖται μ'
ποῦ ν' ἄρρουστον. Διάβασαν τοὺν τιτραβάγγιλον κι οὐλὶς τ' ὅς
ἀπουξουδιάβασις οἱ παπᾶδες ὅς τοὺν παλαβόν, μὰ δὲ μπόρ'σαν
νὰ τοὺν κάμ'νι καλά.

ἀπέξωθεν ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀπεξωθζόν Ρόδ. ἀπ-πε-
ξωθζόν Κύρ. ἀπόξουθε Κεφαλλ. ἀποξωθζὸ Θήρ.

Τὸ μεσν. ἐπίρρ. ἀπέξωθεν.

1) Ἐπὶ κινήσεως ἀπὸ τόπου ἐκ τοῦ ἔξω μέρους, ἀπέξω
Κύρ. : Ἄσμ.

Ἀπ-πεξωθζόν σου νὰ δκιαβῶ καὶ μὴν φωνῆν νὰ ρίξω.
Συνών. ἀπέξω **A 1.** **2)** Ἐπὶ στάσεως ἐν τόπῳ, εἰς τὸ
ἔξω μέρος, ἔξωθι ἔνθ' ἄν. : Ἀπεξωθζόν τοῦ παλατιοῦ Ρόδ.
|| Ἄσμ.

Ἀπόξουθε ἔχουνε χαρτὶ καὶ μέσαθε τὴν πέννα
Κεφαλλ.

Τῶ ὁ Λιενῆς ἀπ-πεξωθζόν στέττει τῶ ἀκρολοῦται
Κύρ.

Ἀπ-πεξωθζόν του στέκονται τρακόδοι δγκρὸ νομάτοι
αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Πρόδρομ. 1,250 (ἐκδ. Hes-
seling - Pernot) «καὶ σφαλισμένον τὸ εὖρηκα καὶ ἀπέ-
ξωθεν ἰστάμην». **β)** Μεταφ. ἀνὰ τὸν κόσμον, μεταξὺ τῶν
ξένων Θήρ. : Μὴν ἀκούς τί λένε ἀποξωθζό. **3)** Μετ' ἄρθρ.
οὐσ., ὁ μὴ οἰκεῖος, ὁ ξένος Θήρ. : Μὴν ἀκούς τί λένε οἱ
ἀποξωθζό.

ἀπέξω-μερζὰ ἐπίρρ. Χίος ἀπέξ'-μερζάν Πόντ. (Χαλδ.)
Ἐκ τῶν ἐπίρρ. ἀπέξω καὶ μερζά.

1) Ἐκ τοῦ ἔξω μέρους, ἔξωθεν Πόντ. (Χαλδ.) : Ἀπέξ'-
μερζάν ἔρθεν. **2)** Ἐκ μακρινοῦ ἢ ὀρεινοῦ μέρους, ἐκ τῆς
ἐξοχῆς Χίος : Ἀπέξω-μερζὰ ἦλθε.

ἀπεπὰ ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀποπὰ Κρήτ. (Ἐμπαρ. κ. ἀ.)
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.) — ΣΚαρτεσ. Καρπάθιος 38
ἀποεπὰ Ζάκ. ἀποπαδὰ Κάρπ. Κρήτ. ἀποπαδὲ Κρήτ. ἀπο-
παὲ Κρήτ. ἀδοπαὲ Κρήτ. ποπὰ Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπίρρ. ἐπά. Ὁ τύπ.
ἀποεπὰ καὶ ἐν ἐγγράφῳ Ζακύνθου τοῦ 1704.

1) Ἐκ τούτου τοῦ μέρους, ἐντεῦθεν ἔνθ' ἄν. : Ἀμε-
-φύγε ἀποπὰ Κρήτ. Ἀποπαὲ θὰ πᾶς αὐτόθ. Ἀποπαὲ θὰ
πάρης καὶ θὰ σ' ἀπαντήξῃ ἕνας κυπάρισσος αὐτόθ. Ἀποπὲ
πλῦνε τοῦ λόγον σου κ' ἐγὼ δὲ πλύν' ἀποπαὲ αὐτόθ. Ἀποπαὲ
ἀκούεται τ' ἀναμάσημα το' ἀελαῖς (ἀγγελάδος) αὐτόθ. Θὰ σὲ
βγάλω ἀποπὰ Ἀπύρανθ. Ἀποπαδὰ κοντὰ Κάρπ. || Ἄσμ.

Φευγάτε, κακά, ἀποεπὰ | κι ὁ Χριστὸς εἶν' ἐδωπὰ
(ἐξ ἐπωδ.) Ζάκ.

Νὰ πιάσουμε ἀποπὰ ἀποκεῖ, | ἀπὸ τὸ ἄλφα κι ὡς τὸ μῦ
(ἐκ μοιρολογ.) Μάν.

Νὰ φύγω θέλω κι ἀποπά, νὰ πάω 'ς ἄλλο δόπο,
ἴσως καὶ νὰ σωπάσουνε οἱ γλῶσσες τῶν ἀνθρώπων

Ἐμπαρ. || Αἰνιγμ.

Ἀποπαδὰ καὶ 'ς τὰ Χανιά | θωρῶ τὴ θειά μου καὶ γελᾷ
(ἡ φωτιά) Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Α 184 (ἐκδ.
ΣΞανθοῦδ.) «καὶ νὰ μακρύνῃς ἀποπὰ νὰ πορπατῆς 'ς τὰ
ξένα». **2)** Πρὸς τὰ ἐδῶ ΣΚαρτέσ. ἔνθ' ἄν. : Τρέχει ἀποπὰ
τσαὶ ἀποτσεῖ (ἐδῶ κ' ἐκεῖ).

*Ἀπεραθίτικος ἐπίθ. Νάξ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀπεραθίτης καὶ τῆς καταλ. -ικος.
Ὁ τῆς Ἀπυράνθου, ὁ ἐξ Ἀπυράνθου : Ἀπεραθίτικο
τραγούδι. || Ἄσμ.

Τ' Ἀπεραθίτικο νερὸ λένε πῶς ἔχει ἀβδέλλες,
μὰ κεῖνο τὸ κακόμοιρο βγάνει ὁμορφες κοπέλλες.

ἀπέραντος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπέραντος.

1) Ὁ μὴ ἔχων πέρας, ἄπειρος, εὐρύτατος : Ἀπέραντος
κάμπος. Ἀπέραντη θάλασσα. Ἀπέραντο παλάτι - σπῖτι. Ἀπέ-
ραντα χιτήματα σύνηθ. || Ἄσμ.

Εἶν' ὁ γκρεμὸς ἀναβατὸς κι ἀπέραντο τὸ διάβα
ἀγν. τόπ. — Ποιήμ.

... Μοῦ λέν ἐκεῖ 'ς τὸν Ἄδη
ὅτ' εἶν' ἡ νύχτ' ἀπέραντη, παντοῖνὸ σκοτάδι
ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2, 266

Ὡ νυχτέρια, ὦ πανηγύρια,
κάτου ἀπὸ τὴν ἀπέραντην ἀστροφεγγιά!

ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 2 45

Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω τὸ φιλεῖ τὸ ἀπέραντο

ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 46. **2)** Ἀμέτρητος ἐνιαχ. : Ἄσμ.

Περνοῦσε χρόνια ἀπέραντα, χρόνια βασιανισμένα
ἀγν. τόπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄπειρος (Π).

ἀπεραντοσύνη ἢ, ΝΣαντοριν. Ἀγγελοκρούστ. 10
ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 160

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀπέραντος, καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -σύνη.

Τὸ νὰ εἶναι τι ἀπέραντον ἔνθ' ἄν. : Νὰ αἰστανθῶ τὰ
μάτια του νὰ γεμίσουνε τὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ πελάου ΝΣαν-
τοριν. ἔνθ' ἄν. Ἀγναντεύουν τὸ πέλαγο σὰν νὰ 'τανε ὅλη
τούτη ἡ γαλάζια ἀπεραντοσύνη δικὸς τους βιλαέτι ΚΜπαστ.
ἔνθ' ἄν.

